

Wymagania edukacyjne z muzyki

KLASA VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. Zakres i obszary wymagań

Zakres programowy klasy VII: muzyka romantyzmu, szkół narodowych, impresjonizmu, Młodej Polski i XX-XXI wieku; opera, operetka, balet i musical; jazz, folk, piosenka poetycka, muzyka filmowa i rozrywkowa; instrumenty, głosy, notacja, taniec, fonografia oraz praktyczne muzykowanie.

Nr	Obszar	Zakres
I	Ekspresja muzyczna	śpiew, gra, rytm, ruch, improwizacja i tworzenie
II	Język muzyki i praktyka wykonawcza	notacja, elementy dzieła, instrumenty, głosy i aparat wykonawczy
III	Słuchanie, analiza i wartościowanie	rozpoznawanie, porównywanie, interpretacja i uzasadnianie opinii
IV	Kultura muzyczna i dziedzictwo	epoki, twórcy, formy sceniczne, style, gatunki i muzyka polska
V	Twórczość, technologia i uczestnictwo	projekty, źródła, rejestracja dźwięku, prawa autorskie i życie kulturalne

I. Ekspresja muzyczna

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń podejmuje podstawowe działania muzyczne z pomocą nauczyciela lub zespołu.

uczestniczy w śpiewie zespołowym, grze, działaniach rytmicznych albo ruchowych odpowiednio do swoich możliwości;

odtwarza prosty rytm, fragment melodii lub akompaniament według wzoru;

wykonuje podstawowe zadanie, zachowując ustalone tempo i reagując na sygnał rozpoczęcia oraz zakończenia;

przestrzega zasad higieny głosu, bezpieczeństwa i właściwego używania instrumentów;

podejmuje próbę poprawy wykonania po otrzymaniu wskazówki.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto wykonuje typowe zadania z częściową samodzielnością.

śpiewa lub gra w zespole poznany repertuar, zachowując w podstawowym stopniu rytm, melodię i tempo;

realizuje prostą partię z nut, zapisu rytmicznego, akordów lub instrukcji;
wykonuje podstawowy krok, figurę lub prosty układ ruchowy;
tworzy krótki rytm, akompaniament albo ilustrację dźwiękową według podanych zasad;
wskazuje mocną stronę wykonania i element wymagający poprawy.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto sprawnie i świadomie muzykuje.

wykonuje swoją partię w zespole z zachowaniem rytmu, tempa, dynamiki i właściwych wejść;
stosuje poznane oznaczenia wykonawcze i dba o czytelny przebieg utworu;
dobiera sposób wykonania do charakteru i stylu muzyki;
improwizuje lub tworzy spójną krótką wypowiedź muzyczną;
wykorzystuje informację zwrotną do widocznego doskonalenia wykonania.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto wykonuje zadania samodzielnie, starannie i ekspresyjnie.

realizuje partię wokálną, instrumentalną, rytmiczną lub ruchową pewnie i z kulturą wykonawczą;
świadomie stosuje tempo, dynamikę, artykulację, frazowanie i właściwą ekspresję;
łączy kilka form aktywności w spójną interpretację;
tworzy dopracowaną wypowiedź muzyczną zgodną z ustalonymi kryteriami;
samodzielnie planuje ćwiczenie oraz trafnie ocenia rezultat.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto twórczo rozwija działania programowe.

proponuje oryginalne i trafne rozwiązania wykonawcze, aranżacyjne lub kompozycyjne;
świadomie przekształca materiał muzyczny i uzasadnia wybór środków;
samodzielnie rozwiązuje nowe problemy wykonawcze;
łączy wiedzę, wyobraźnię i własne doświadczenie, wzmacniając jakość pracy zespołu.

II. Język muzyki i praktyka wykonawcza

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rozpoznaje najważniejsze elementy zapisu i podstawowe pojęcia potrzebne w działaniu.

rozpoznaje pięciolinię, klucz, nutę, pauzę, podstawowe wartości rytmiczne i metrum;
nazywa podstawowe elementy muzyki: rytm, melodię, tempo i dynamikę;
rozpoznaje najczęściej stosowane oznaczenia dynamiczne, agogiczne i artykulacyjne;
odróżnia podstawowe grupy instrumentów, głosy ludzkie oraz solistę, chór, orkiestrę i zespół;
korzysta z uproszczonego zapisu podczas prostego wykonania.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto wykorzystuje podstawowy język muzyki.

odczytuje nazwy dźwięków, wartości nut i pauz oraz proste schematy rytmiczne;
wyjaśnia i stosuje repetycję, volty, da capo al fine oraz podstawowe oznaczenia wykonawcze;
opisuje rolę melodii, rytmu, harmonii, tempa, dynamiki, barwy i artykulacji;
klasyfikuje instrumenty według źródła dźwięku i rozróżnia sopran, alt, tenor i bas;
rozpoznaje podstawowe formy: AB, ABA, rondo i wariacje.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto funkcjonalnie stosuje terminologię i zapis.

realizuje zapis rytmiczno-melodyczny z właściwymi oznaczeniami;
wyjaśnia zależności między elementami dzieła a efektem brzmieniowym;
charakteryzuje instrumenty, techniki wokalne i rodzaje zespołów na podstawie brzmienia;
rozpoznaje budowę okresową, kanon, pieśń, koncert, symfonię i formy sceniczne;
posługuje się terminologią w opisie własnego wykonania i słuchanego utworu.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto swobodnie łączy wiedzę teoretyczną z praktyką.

samodzielnie analizuje zapis przed wykonaniem i planuje sposób realizacji;
trafnie rozpoznaje aparat wykonawczy, formę i środki muzyczne;
wyjaśnia funkcję zastosowanych oznaczeń, obsady i rozwiązań formalnych;
porównuje różne sposoby ukształtowania utworu i ich wpływ na odbiór;
koryguje wykonanie na podstawie zapisu, odsłuchu i własnej analizy.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto szczególnie sprawnie wykorzystuje język muzyki w nowych zadaniach.

samodzielnie dobiera sposób zapisu lub symbolikę do własnej wypowiedzi muzycznej;
wyjaśnia złożone zależności między formą, środkami i interpretacją;
przenosi poznane pojęcia na nowe przykłady i rozwiązuje nietypowe zadania;
formuluje precyzyjne i twórcze wnioski dotyczące konstrukcji muzyki.

III. Słuchanie, analiza i wartościowanie

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń uważnie słucha i rozpoznaje podstawowe cechy muzyki.

określa nastrój, charakter, tempo, dynamikę i ogólną funkcję utworu;
rozpoznaje wybrane instrumenty, głosy i typ zespołu wykonawczego;
odróżnia podstawowe rodzaje, style i gatunki poznane w klasie VII;
przedstawia słuchaną muzykę słowem, ruchem, obrazem lub prostym schematem;
wyraża własną opinię i podaje proste uzasadnienie.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto opisuje typowe cechy słuchanych dzieł.

rozpoznaje zmiany elementów muzyki i prostą budowę utworu;
wskazuje cechy muzyki programowej, operowej, baletowej, jazzowej, filmowej, ludowej i rozrywkowej;
łączy wybrane utwory z kompozytorem, epoką lub gatunkiem;
porównuje dwa przykłady według podanych kryteriów;
formuluje krótką wypowiedź z użyciem podstawowych pojęć muzycznych.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto analizuje muzykę i uzasadnia rozpoznania.

wyjaśnia związki między środkami muzycznymi a nastrojem, charakterem i funkcją utworu;
rozpoznaje cechy stylistyczne i uzasadnia je konkretnymi spostrzeżeniami;
porównuje wykonania, gatunki lub style według właściwych kryteriów;
analizuje związek muzyki z tekstem, programem, obrazem, tańcem lub filmem;

formułuje spójną i rzeczową ocenę utworu albo wydarzenia muzycznego.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto dokonuje samodzielnej i pogłębionej interpretacji.

łączy analizę brzmienia, formy, obsady, stylu, funkcji i kontekstu;
rozpoznaje inspiracje, stylizacje oraz przenikanie się gatunków;
porównuje interpretacje i ocenia zastosowane środki wykonawcze;
trafnie posługuje się terminologią w rozbudowanej wypowiedzi;
uzasadnia sąd odwołaniem do konkretnych fragmentów i cech muzyki.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto interpretuje szczególnie samodzielnie i wieloaspektowo.

formułuje oryginalne, lecz rzeczowo uzasadnione interpretacje;
dostrzega nieoczywiste związki muzyki z innymi sztukami i zjawiskami społecznymi;
samodzielnie dobiera kryteria analizy nowych przykładów;
prowadzi merytoryczną dyskusję z poszanowaniem odmiennych upodobań.

IV. Kultura muzyczna i dziedzictwo

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rozpoznaje najważniejsze zjawiska, formy i twórców omawianych w klasie VII.

wskazuje romantyzm, impresjonizm, Młodą Polskę i muzykę współczesną na osi czasu;
wymienia wybranych kompozytorów polskich i europejskich oraz reprezentatywne dzieła;
rozpoznaje operę, operetkę, balet, musical, jazz, folk, muzykę filmową i rozrywkową;
zna podstawowe informacje o polskich tańcach, pieśniach patriotycznych i tradycjach;
okazuje szacunek dla dziedzictwa oraz różnorodnych przejawów kultury muzycznej.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto przedstawia podstawowe zależności historyczne i stylistyczne.

charakteryzuje najważniejsze cechy romantyzmu, szkół narodowych, impresjonizmu i muzyki XX wieku;
łączy twórców z epoką, krajem, gatunkiem i wybranymi dziełami;
wyjaśnia podstawowe różnice między operą, operetką, baletem i musicalem;
omawia genezę i cechy jazzu, folklu, piosenki poetyckiej, muzyki filmowej i nurtów rozrywkowych;
wskazuje znaczenie Chopina, Moniuszki, Szymanowskiego, Lutosławskiego, Pendereckiego, Góreckiego i Kilara dla kultury polskiej.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto wyjaśnia rozwój i wzajemne oddziaływanie zjawisk muzycznych.

omawia związki muzyki romantycznej z ideą narodową, literaturą i programowością;
wyjaśnia cechy stylizacji, muzyki szkół narodowych i impresjonistycznej kolorystyki;
porównuje formy sceniczne oraz rolę muzyki, tekstu, ruchu i obrazu;
charakteryzuje rozwój jazzu i wybranych nurtów muzyki popularnej;
analizuje znaczenie polskiej muzyki XIX-XXI wieku dla dziedzictwa narodowego.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto tworzy samodzielne syntezy wiedzy o kulturze muzycznej.

porównuje epoki i style, wskazując ciągłość oraz przemiany języka muzycznego;

łączy dzieła z właściwym tłem historycznym, społecznym i artystycznym;
wyjaśnia wzajemne inspiracje muzyki artystycznej, ludowej, jazzowej i popularnej;
ocenia znaczenie wybranych twórców, instytucji, konkursów i festiwali;
wykorzystuje rzetelne źródła do przygotowania pogłębionej wypowiedzi o muzyce.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto twórczo i krytycznie interpretuje dziedzictwo muzyczne.

samodzielnie formułuje problemy dotyczące przemian kultury muzycznej;
dostrzega nieoczywiste związki między tradycją a współczesnością;
ocenia znaczenie zjawisk muzycznych z kilku perspektyw;
tworzy oryginalne, dobrze udokumentowane syntezы materiału programowego.

V. Twórczość, technologia i uczestnictwo

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń uczestniczy w prostym zadaniu twórczym lub projektowym i bezpiecznie korzysta z dostępnych narzędzi.

wykonuje przydzieloną część zadania według instrukcji;
wyszukuje podstawową informację we wskazanym źródle;
z pomocą rejestruje lub odtwarza dźwięk i zapisuje plik;
rozumie, że utwór, nagranie i wizerunek podlegają ochronie;
przestrzega zasad współpracy i odpowiedzialności za wspólny efekt.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto samodzielnie wykonuje typowe zadanie.

planuje prostą część prezentacji, nagrania, audycji, występu lub innego projektu;
korzysta z kilku wskazanych źródeł i podaje ich pochodzenie;
rejestruje i wykonuje prostą edycję dźwięku przy użyciu dostępnego narzędzia;
odróżnia legalne korzystanie z materiałów od piractwa i plagiatu;
dokonuje krótkiej samooceny wkładu oraz efektu pracy.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto świadomie planuje i współtworzy projekt.

ustala etapy, terminy, zasoby oraz kryteria wykonania zadania;
selekcjonuje wiarygodne informacje i poprawnie wskazuje źródła;
łączy warstwę muzyczną, merytoryczną, techniczną i wizualną;
dobiera format zapisu i podstawowe funkcje edycji do celu;
ocenia rezultat według kryteriów i wprowadza potrzebne poprawki.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto prowadzi zadanie samodzielnie i odpowiedzialnie.

tworzy spójną koncepcję oraz dopracowany efekt projektu;
dobiera repertuar, środki artystyczne i narzędzia do odbiorcy;
krytycznie ocenia jakość i wiarygodność materiałów;
respektuje prawa autorskie, licencje, prywatność i ochronę wizerunku;
rozwiązuje problemy organizacyjne i techniczne oraz rzetelnie ocenia proces pracy.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto twórczo integruje wiedzę i umiejętności w nowym zadaniu.

formułuje wartościowy cel i proponuje oryginalną koncepcję;
samodzielnie łączy muzykowanie, wiedzę o kulturze i technologię;
modyfikuje plan na podstawie ograniczeń, informacji zwrotnej i potrzeb odbiorców;
upowszechnia efekt w uzgodnionej, legalnej i bezpiecznej formie oraz wyciąga wnioski na przyszłość.

2. Wskazówki do ustalania oceny klasyfikacyjnej

Ocena klasyfikacyjna odpowiada najlepiej utrwalonemu poziomowi osiągnięć ucznia. Nauczyciel analizuje różnorodne dowody uczenia się z całego okresu, uwzględniając zrealizowany zakres, postęp, wkład pracy, samodzielność, poprawność, jakość wykonania, wiedzę, współpracę i stosowanie umiejętności w nowych sytuacjach.

Ocena	Poziom	Dominujący obraz osiągnięć
2 - dopuszczający	konieczny	podejmuje proste zadania i przy wsparciu osiąga podstawowe cele
3 - dostateczny	podstawowy	samodzielnie wykonuje większość typowych zadań
4 - dobry	sprawne stosowanie	świadomie stosuje wiedzę i umiejętności oraz uzasadnia wybory
5 - bardzo dobry	pogłębiony	samodzielnie analizuje, tworzy i doskonali wykonanie
6 - celujący	twórczy	oryginalnie i wieloaspektowo stosuje pełny zrealizowany zakres